

**Mayors for
Economic Growth**

ПЛАН МІСЦЕВОГО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

**Великокучурівської сільської територіальної
громади**

(Чернівецький район, Чернівецька область)

Україна

лютий -2023

Дорогі друзі!

Деколи потрібен час, щоб зупинитись і подумати: а якою має бути громада – через рік, два, десять? Ми маємо дбати про майбутнє.

І дуже важливу роль тут відіграє місце бізнесу – це робочі місця, це доходи бюджету, а відтак – якісна соціальна інфраструктура в громаді: все взаємопов'язано. Тому ми оновили план економічного розвитку громади – на виконання умов ініціативи ЄС «Мери за економічне зростання», який ми затверджували у 2018 році. Метою ініціативи є сприяння розвитку потенціалу місцевих органів влади країн Східного партнерства в стимулюванні економічного зростання, підвищення рівня

зайнятості, забезпеченні участі громадян в економічних, соціальних і культурних процесах на місцевому рівні, а також підвищенні їх добробуту та якості життя.

План потрібен нам – спільноті громади: щоб оцінити свої ресурси, свої можливості, свій потенціал. Щоб знайти точки дотику та співпраці між бізнесом і громадою і спільно рухатись вперед, будуючи громаду, в якій би хотілось жити нашим дітям та онукам.

Бачення Великокучурівської сільської територіальної громади в майбутньому – це затишний терен поруч з Чернівцями, де жити престижно, відпочивати комфортно, а творити легко; сучасний простір для самореалізації підприємливих, ініціативних та працьовитих.

З повагою,
сільський голова Василь ТОДЕРЕНЧУК

Щоб отримати копію цього Плану, зверніться до:

Ім'я: Цуркан Марія Іванівна

Посада: секретар ради

Адреса: 59052, Чернівецька обл., Чернівецький р-н, с. Великий Кучурів, вул. Головна, буд. 1

Телефон: 03735-67370, 03735-67256

Електронна пошта: v.kuchuriv.stg@gmail.com

Веб-сайт: <https://vk-stg.gov.ua/>

1. Резюме

Великокучурієвська сільська територіальна громада розташована поруч з обласним центром м. Чернівці та об'єднує 5 сільських населених пунктів.

Громада межує з обласним центром міста Чернівці, що створює зручні умови для працевлаштування жителів громади в обласному центрі.

Чисельність населення станом на 01.01.2023 року становить – 14418 осіб. Кількість працездатного населення віком від 18 до 60 років – 8634 особи.

Проведений SWOT-аналіз показує, що проблеми економічного розвитку тісно пов'язані також із потребою розвитку належної інфраструктури в громаді: транспортної, інженерної, а також налагодження якісної системи муніципальних побутових послуг. Враховуючи, що громада суттєво обмежена у вільних земельних ресурсах та приміщеннях, придатних для виробничої та комерційної діяльності, основний аспект робиться на підтримку та створення сприятливих умов для функціонування та розвитку існуючого бізнесу.

Великокучурієвська громада бачиться як самодостатня, забезпечена робочими місцями, конкурентна у сферах освіти, культури, медицини та інфраструктури громади. На найближчі роки щодо сприяння розвитку приватної бізнес-ініціативи сільська рада ставить перед собою наступні цілі:

1. Стимулювання приватної бізнес-ініціативи в громаді.
2. Створення умов для розвитку сільського господарства та забезпечення якісною сільськогосподарською продукцією.
3. Створення інфраструктури для розвитку бізнесу.
4. Створення умов для учнів закладів освіти з метою здобуття навиків у виборі професії.

В переліку заходів задля досягнення вказаних цілей ми плануємо створення інституції підтримки бізнесу та учнів закладів освіти – Центру творчого креативного розвитку як частини регіональної мережі; роботу з молоддю на базі «Клубу юного підприємця», аналіз та оприлюднення наявних ресурсів у громаді через формування інвестиційного паспорту громади, комерційних пропозицій, інвентаризацію земельних та водних ресурсів тощо. Для формування якісних передумов для розвитку бізнесу планується продовження роботи по формуванню Генеральних планів населених пунктів громади. Для підвищення фахового рівня у сфері приватного бізнесу передбачається проведення низки навчальних семінарів та тренінгів, зокрема, із застосування ІТ. Важливою складовою є група заходів із покращення інфраструктури для ведення бізнесу, зокрема, виділення приміщень у сфері послуг відповідно до заявлених потреб у громаді та організація системи централізованого збору та вивезення сміття як необхідної послуги для приватного бізнесу.

До фінансування заходів даного Плану будуть залучені як не фінансові ресурси, так і кошти сільського бюджету, кошти проекту ЄС в рамках грантового проекту «Об'єднання громад – задля сталого економічного зростання CopCom4ЄС», кошти місцевого бізнесу та мешканців громади.

План з фінансової точки зору та наявних і потенційних можливостей є реалістичним до виконання.

Сільська рада прикладе всі необхідні зусилля для реалізації заходів нижченаведеного плану.

Зміст

1. Резюме	
2. Перелік таблиць та схем.....	
3. Перелік скорочень.....	
4. Вступ до Плану.....	
5. Процес розробки Плану місцевого економічного розвитку.....	
6. Місцевий економічний аналіз.....	
6.1. Аналіз місцевої економічної структури.....	
6.2. Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні.....	
6.3. Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу	
6.4. Доступ до фінансування.....	
6.5. Земельні ресурси та інфраструктура.....	
6.6. Правова та інституціональна база.....	
6.7. Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність.....	
6.8. Зовнішнє позиціонування та маркетинг.....	
7. SWOT – Аналіз	
8. Бачення та цілі.....	
9. План дій.....	
10. Схема фінансування.....	
11. Показники та механізми моніторингу.....	
12. Додатки:	

Додаток 1: Розпорядження про створення робочої групи та про її персональний склад
Додаток 2: Таблиці

2. Перелік таблиць та схем

Таблиця 1: План дій

Таблиця 2: Схема фінансування

Таблиця 3: Показники моніторингу

Таблиця 4: Класифікація за видами економічної діяльності

Таблиця 5: Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності

Таблиця 6: Оцінка співпраці на місцевому рівні

Таблиця 7: Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми

Таблиця 8: Правові та інституціональні умови

Таблиця 9: Потреби приватного сектору у земельних ресурсах та інфраструктурі

Таблиця 10: Ситуація з кваліфікованою робочою силою

Таблиця 11: Як місцевість сприймається її мешканцями

3. Перелік скорочень

- **СТГ** – сільська територіальна громада
- **АЗПСМ** - амбулаторія загальної практики сімейної медицини
- **ЄС** – Європейський Союз
- **ФАП** – фельдшерсько-акушерський пункт
- **ЗУ** – Закон України
- **SWOT** – аналіз сильних, слабких сторін, а також, сприятливих можливостей і загроз
- **ДФРР** – Державний фонд регіонального розвитку
- **M4EG**– ініціатива Європейського Союзу «Мери за економічне зростання»
- **МСБ (МСП)** – мали та середній бізнес
- **МРП** – місцева рада підприємців
- **Проект АДА** – Проект Австрійської Агенції розвитку Сприяння сталому розвитку сільських територій Чернівецької та Одеської областей
- **Проект M4EG** – проект «Об'єднання громад – задля сталого економічного зростання ConCom4ES», що реалізується за підтримки ЄС в межах ініціативи «Мери за економічне зростання»
- **ОСГ** – особисті селянські господарства
- **Проекти/програми МТД** – проекти та програми в рамках залучення міжнародної технічної допомоги
- **с/г** – сільське господарство
- **ДФС** – державна фіскальна служба
- **ТПВ** – тверді побутові відходи
- **ПКД** – проектно-кошторисна документація
- **СОК** – сільськогосподарський обслуговуючий кооператив
- **КП** – комунальне підприємство
- **Агенція** – асоціація органів місцевого самоврядування Чернівецької області «Агенція розвитку громад Буковини»

4. Вступ до плану

Великокучурівська сільська рада приєдналась до Ініціативи «Мери за економічне зростання» 9 серпня 2017 р. (Рішення XVIII сесії VII скликання № 172-18/2017 від 09 серпня 2017 року).

Територіальна громада розташована на відстані 541 км від столиці – міста Київ (8 годин в дорозі) та 7 км від обласного центру – м. Чернівці, з яким наявне безперервне автосполучення. До найближчого аеропорту (м.Чернівці) – 11,8 км (27 хвилин в дорозі), до аеропорту м.Львова - 290 км (5 год. в дорозі), до аеропорту «Бориспіль», м.Київ – 573 км., (8 год. 27 хв.). До найближчого морського порту (морський порт м.Одеса) 702 км (10 год. 47 хв.).

Через територію громади, а саме через села Годилів, Великий Кучурів та Тисовець проходить автошлях державного значення, що веде до україно-румунського кордону, а також автошлях районного значення, що сполучає м.Чернівці з м.Сторожинець через села Годилів, Великий Кучурів, Снячів та Глибочок (Великокучурівської СТГ).

Великокучурівська сільська територіальна громада межує з м. Чернівці, Волоківською, Глибочкою, Кам'янською та Сторожинецькою територіальними громадами.

Населення громади з кожним роком збільшується – внаслідок природного приросту, а також нового будівництва житлових будинків на території громади. Станом на 1 січня поточного року кількість населення громади складає 14418 осіб.

З них – молодь у віці від 18 до 35 років – 3295 осіб, у т.ч. 1615 осіб чоловічої статі та 1680 – жіночої.

Працездатне населення складає 8634 осіб. Кількість офіційно зареєстрованих безробітних осіб коливається в межах 100-130 осіб.

Осіб пенсійного віку – 3057, із них чол.-1216, жін. – 1841.

Для стимулювання розвитку приватної бізнес-ініціативи на теренах громади і був розроблений План місцевого економічного розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади (далі – План).

В громаді на момент підготовки Плану відсутнє інституційне партнерство між бізнесом та місцевою владою; комунікації здійснюються стихійно, по мірі виникнення критичних питань. І бізнес, і влада не бачили один в одному стратегічних партнерів, і стосунки були швидше антагоністичні, аніж партнерські. Розуміння того, що партнерство може дати набагато кращі результати за конфронтацію і привели до ідеї приєднання до ініціативи M4EG та розробки спільного плану дій.

План розроблений відповідно до вимог законів України "Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України", "Про місцеве самоврядування в Україні" та відповідає регіональній Стратегії розвитку Чернівецької області та стратегії розвитку Великокучурівської сільської ради на період 2021 -2029 роки і Плану соціально-економічного розвитку громади та принципам Ініціативи «Мери за економічне зростання». Також план відповідає умовам грантового контракту ENI 2021/430-447 «Об'єднання громад – задля сталого економічного зростання ConCom4EC», який реалізується за підтримки ЄС в межах ініціативи «Мери за економічне зростання», і в якому громада виступає кінцевим бенефіціаром.

План економічного розвитку ні в якій мірі не підмінює собою інші програмні документи громади, а лише відкриває проблемні питання та конкретизує напрями співпраці органу місцевого самоврядування та місцевого бізнесу. План є деталізацією Плану соціально-економічного розвитку громади, Плану заходів з реалізації стратегії громади в частині стимулювання розвитку приватної бізнес-ініціатив та, сприяння зайнятості. Його

реалізація здійснюватиметься з врахуванням рекомендацій та напрацювань ініціативи M4EG, за потреби залучатимуться в межах програми фахівці для більш ефективного здійснення завдань і проектів плану.

План розроблений робочою групою спільно представниками виконавчого комітету Великокучурівської сільської ради, місцевими депутатами, представниками місцевого бізнесу та громадськості, з врахуванням інтересів як бізнесу, так і громади на основі принципів доброго врядування. Аналогічно, до виконання переважної кількості заходів Плану, а також до моніторингу його виконання також будуть залучені представники бізнес-середовища та активної громадськості громади.

План містить перелік практичних заходів та проектів для реалізації в період 2023-2025р.р., які спрямовані на стимулювання економічного зростання в громаді, створення робочих місць, формування соціальної економіки в селах громади наряду з покращенням відкритості та прозорості роботи сільської ради, налагодженню публічно-приватного партнерства на місцевому рівні, підвищенням фахового рівня як в бізнес-середовищі, так і в виконавчих структурах місцевої влади.

Реалізація заходів даного плану наряду з іншими об'єднаними громадами Чернівецької області, спільно з якими Великокучурівська громада є підписантом угоди «Мери за економічне зростання» та членами асоціації «Агенція розвитку громад Буковини», дасть можливість сформувати мережу інституцій підтримки бізнесу і мережу кооперативів, що призведе до більш ефективної роботи та обміну кращими практиками.

Громада також активно працює над залученням зовнішнього фінансування за рахунок коштів державного бюджету, грантових коштів та приватних інвестицій. Так, в межах проекту ЄС/ПРООН із залученням коштів мешканців громади у с. Великий Кучурів було відремонтовано приміщення та створено сучасну дошкільну установу; в межах проекту Австрійської Агенції розвитку у с. Снячів термомодернізовано приміщення дитячого садка та відкрито перукарню і масажний кабінет; за підтримки проекту GIZ «Підтримка реформи на Сході України» облаштовано ЦНАП (проведені ремонтні роботи, закуплені меблі та обладнання). За підтримки програми U-LEAD II компонент створене віддалене робоче місце у с. Годилів. Закуплено обладнання для видачі паспортів, фахівці пройшли навчання і зараз надається послуга як мешканцям громади, так і інших навколишніх сіл. Завдяки Програмі «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE), що виконується міжнародною організацією Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) та фінансується Агенством США з міжнародного розвитку (USAID) на території громади було проведено реконструкцію вуличного освітлення, облаштування велодоріжки, створення медіа-центру та ін.

План є реалістичним з точки зору залучення фінансових ресурсів. Для реалізації його заходів залучатимуться грантові кошти (зокрема, проекту M4EG, проекту ADA, ін.), кошти місцевого бізнесу та мешканців, та кошти і інші ресурси (земельні ділянки, приміщення, обладнання тощо) місцевих та державного бюджетів.

5. Процес розробки оновленого Плану МЕР

Оновлений План місцевого економічного розвитку Великокучурівської сільської територіальної громади (далі - План) розроблений на основі партнерства місцевої влади з бізнесом та активними громадянами. До оновленого Плану в громаді, для обговорення та розробки залучалось широке коло бізнесу та мешканців.

Для розробки оновленого Плану місцевого економічного розвитку Великокучурівської об'єднаної територіальної громади Розпорядженням № 240 від 30.12.2022 року було створено робочу групу у складі 9 осіб із представників сільської ради, депутатів та місцевих підприємців. (Див. Додаток А до Плану).

На першому засіданні членам робочої групи було презентовано ініціативу ЄС «Мери за економічне зростання», проінформовано про приєднання громади до ініціативи та

розробку Плану економічного розвитку. Був сформований план роботи, згідно якого, крім засідань робочої групи, походились також і зустрічі в населених пунктах громади для виявлення потреб мешканців в бізнесових послугах.

При аналізі поточної ситуації та формуванні плану заходів здійснювався постійний діалог з представниками бізнесу; план дій спрямований на посилення співробітництва з іншими об'єднаними територіальними громадами та формування в подальшому мереж як інституцій підтримки бізнесу – офісів Центру економічного зростання громад, так і мережі кооперативів як основи розвитку соціальної економіки в першу чергу в сільських населених пунктах громад. Здійснювались консультації членів робочої групи з іншими громадами.

В процесі розробки Плану проведено 6 засідань робочої групи, 3 фокус-групи, зустрічі з окремими підприємцями, опитування мешканців громади щодо сприйняття ними своєї громади, опитування представників інших громад – що вони знають та як сприймають Великокучурівську громаду.

Результати узагальнення отриманої в результаті інформації і стало основою підготовки оновленого даного Плану.

6. Аналіз місцевої економічної структури

6.1 Аналіз місцевої економічної структури

Великокучурівська сільська територіальна громада розташована за 7 км від обласного центру – міста Чернівці та за 18 км від районного центру – міста Сторожинця. Через СТГ проходить залізниця, яка з'єднує місто Чернівці з містом Сучава (Румунія) Також проходять автомобільні дороги Чернівці-Глибока та Чернівці-Сторожинець. Частота курсування громадського транспорту у напрямі Чернівців – близько 30 хвилин продовж дня, що загалом задовольняє потреби мешканців в громадському транспорті.

До складу громади входить 5 населених пунктів, центр громади – село Великий Кучурів. Площа об'єднаної територіальної громади: **98,037 км²**. Загальна чисельність населення громади - **14 418 осіб станом на 01.01.2023 року**.

На території громади зареєстровано 683 суб'єкти підприємницької діяльності. В основному – це мікро-бізнес у статусі фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності (див. таб. №4 додаток Б)

Однак переважна частина із них підприємницьку діяльність веде за межами громади, в основному – це торгівельна діяльність на ТРК «Калинівський ринок» та інші ринки міста Чернівці та області. При цьому в межах громади виробничу і торгівельну діяльність здійснює бізнес, який зареєстрований на інших територіях.

Оскільки приватні підприємці не подають жодної статистичної звітності, підприємства – юридичні особи таку звітність подають обмежено: мікропідприємства не подають, а їх переважна більшість у громаді з діючих, юридично отримати реальну інформацію немає можливості. Крім того, частина бізнесу працює в «сірій зоні», не показуючи у звітності в повній мірі виручку, не оформляючи найманих працівників та /або не показуючи в повній мірі заробітну плату, яка виплачується.

Тому переважна більшість інформації отримана шляхом проведення польових досліджень, оціночних суджень експертів, які залучались, фахівців виконавчих органів, представників бізнесу та громадськості.

Згідно проведених досліджень, на теренах громади реально здійснює діяльність орієнтовно 235 суб'єктів підприємницької діяльності. По видах діяльності – це торгівля, цегельне виробництво, громадське харчування, сільськогосподарське виробництво та садівництво, виробництво вікон та дверей, будівельна діяльність, швейне виробництво, виготовлення свічок, транспортні послуги тощо.

В розрізі підприємств найбільш потужними є ТЗОВ «Вікна-Стиль» (виготовлення метало пластикових вікон та дверей), ТЗОВ «АПЛОТ», яке займається виготовленням меблів, ПП «Сіанон-ЛТД», що займається продажом будівельних матеріалів, цегельний завод села Снячів, Придністровська дослідна станція садівництва «Яблунівка». Ці підприємства мають оформлених найманих працівників (від 10 до 60 працівників), сплачують в місцевий бюджет податки з доходів найманих працівників.

На даний час в Великокучурівській СТГ найбільш ефективними з точки зору перспектив розвитку є напрям виготовлення вікон, дверей та меблів.

В розрізі підприємств це - ТЗОВ «Вікна-Стиль», «Аплот», «Євро Віндоус». Така тенденція пов'язана з безпосередньою близькістю обласного центру, низькими логістичними витратами та набагато нижчими порівняно із обласним центром витратами на оренду приміщень, платою за землю під виробничими приміщеннями і збутом готової продукції як безпосередньо кінцевому споживачу, так і будівельним компаніям, які працюють на ринку будівництва м. Чернівці, так і в торговій мережі та на Калинівський ринок.

Традиційним, ще з часів австро-угорського періоду на Буковині, для сіл Великий Кучурів та Тисовець є виготовлення свічок та весільних прикрас, яким орієнтовно 10% мешканців сіл займаються. Як правило, це дрібнотоварне виробництво на дому, силами сімей, подекуди це виступає як додатковий заробіток домогосподарств. Система збуту налагоджена: продукція продається на Калинівському ринку м. Чернівці, є торгівельні точки по всій території України та за її межами, споживачами виступають також релігійні громади, які є основними споживачами свічок. Це галузь, яка стабільно втримується на ринку і практично не зазнає коливань. Хоча останнім часом зменшився обсяг виготовлення весільних аксесуарів та суконь в зв'язку із тим, що основним ринком збуту була Російська федерація. Проте виробники швидко реагують на потреби ринку, випускаючи нові види продукції, які користуються попитом (наприклад, ароматизовані світки, фігурні свічки; нові види прикрас, бантиків, підв'язок тощо). Тому цей напрям має стійкі тенденції до збереження та розвитку. Однак це залишається на рівні дрібнотоварного виробництва з можливістю кооперації у питаннях збуту продукції.

В плані сільськогосподарського виробництва – підприємства, які функціонують на теренах громади, орендують у мешканців земельні паї та засівають технічні культури – сою та пшеницю. Вони працюють достатньо стабільно; перспектив для розширення не мають, оскільки вільні земельні ділянки відсутні. З часом можливе скорочення діяльності із-за вилучення мешканцями земельних паїв з оренди: зайнятість на даних підприємствах досить низька, науково обґрунтовані сівозміни не дотримуються, тому існує тенденція до поступового вилучення землі з оренди. І тут існує потенціал для кооперації власників дрібних земельних наділів та пошук спільних напрямів діяльності, зокрема, тепличні господарства. Це є актуальним в першу чергу не для Великого Кучурова, як центру громади, а переважно для сприяння розвитку сіл, які увійшли до складу територіальної громади – Тисовець та Снячів. Ці села більш віддалені від обласного центру, а відтак від регіонального ринку праці, і є більш нагальна потреба саме місцевого розвитку, становлення соціальної економіки в сільськогосподарському секторі, оскільки практично всі мешканці мають земельні ділянки для ведення особистого селянського господарства, у т.ч. і земельні паї, отримані у свій час при розпаюванні колективних господарств, а відтак і надлишки продукції, яку можна переробляти на місці, створюючи додану вартість.

За останніх 2 роки найшвидше розвинулася галузь роздрібної торгівлі. Можливості розвитку для конкретних підприємців полягають в покращенні якості обслуговування, розширенні асортименту продукції та спектру послуг (стіл замовлень, доставка замовлень додому тощо).

Недостатньо розвинутою наразі є відпочинкова сфера: на даний час функціонує база відпочинку «Рутка» в селі Великий Кучурів, яка надає послуги проживання, харчування, риболовлі, відпочинку на воді. Однак рівень доходів мешканців громади, близькість обласного центру наряду з наявністю територій для потенційного розміщення рекреаційних комплексів формує передумови для розвитку цього напрямку в середньому та нижче середнього ціновому сегменті. За ініціативи Молодіжної ради Великокучурівської сільської ради на умовах співфінансування міжнародної технічної допомоги було облаштовано пішохідно-велосипедний маршрут «Тур містечко». Наразі облаштовано лише один маршрут, загалом має бути декілька маршрутів які планується облаштувати найближчим часом.

За обсягами виробництва - 98,45 % від загальної кількості є бізнесом з річним оборотом менше 2 млн.євро і відноситься до категорії малого відповідно до класифікації Господарського Кодексу України. Решта – це середній бізнес (таблиця №5 додатку Б).

6. 2. Міжсекторальне співробітництво і взаємодія на місцевому рівні

На поточний момент якісного інституційного міжсекторального партнерства з бізнесом немає: в громаді відсутні бізнесові спілки/асоціації. Слід зауважити, що усі

представники Великокучурівської сільської територіальної громади мають можливість подати електронну петицію через використання ресурсу офіційного сайту громади, в якій висловити звернення, пропозицію, прохання – індивідуальне або колективне. У випадку, якщо петиція стосується питань місцевого значення, віднесених до компетенції територіальної громади, виконавчий комітет розглядає її за найближчої можливості. Щодо петицій, які актуалізують найбільш важливі питання Великокучурівської сільської територіальної громади, скликаються громадські слухання.

Важливо відмітити, що основою міжсекторального співробітництва виступають громадські слухання, які проходять, як правило в останню п'ятницю місяця, де відбувається обговорення та вирішення ініційованих питань на основі залучення та врахування інтересів всіх стейкхолдерів процесу.

Частина комунікаційних заходів відбувається спонтанно, по факту виникнення спірних чи критичних питань. Структури підтримки бізнесу в громаді відсутні, однак потреба є – тому громада доєдналась до проекту ЄС M4EG та створила Центр економічного зростання громади.

Громадські організації працюють точково: зареєстровані ГО «Мрія» (с. Великий Кучурів), «Надія» (с.Тисовець), «Факел» (с.Снячів), які були створені при проведенні газопроводу до житлових будинків в цих селах і на даний час фактично контролюють тільки підключення нових споживачів до газорозподільної мережі. Великокучурівське об'єднання «Злагода» - створене уже після об'єднання громад і працює на усій території громади. Є наразі найбільш активним, (включає понад 100членів), співпрацює з сільською радою, з приватними підприємцями та залучає мешканців громади до участі у прийнятті рішень та розвитку громади, залучаючи у т.ч. і грантові ресурси. В 2022 році при Великокучурівській сільській раді було створено Молодіжну раду, яка бере активну участь в життєдіяльності громади.

6.3. Прозора, вільна від корупції адміністрація, що сприяє розвитку бізнесу

Сприятливе ділове середовище для представників приватного сектору і громадськості створюється за рахунок відкритості влади та доступності до інформації і відкритих даних. В рамках Програми «Децентралізація приносить кращі результати та ефективність» (DOBRE),що виконується міжнародною організацією Глобал Ком'юнітіз (Global Communities) та фінансується Агенством США з міжнародного розвитку (USAID) було створено офіційний сайт громади <https://vk-stg.gov.ua/> Склад виконавчого комітету, депутатів сільської ради розміщено на сайті.

Рішення виконавчого комітету та сесій, річний план закупівель, Програма соціально-економічного розвитку громади, а також інша важлива інформація розміщена на офіційному сайті, що забезпечує публічний характер діяльності місцевої влади .

В приміщенні сільської ради розміщено інформаційні стенди та дошки оголошень з інформацією, яка постійно оновлюється. Крім того, в сільській раді розміщено скриньку для пропозицій з тим, щоб мешканці та бізнес мали змогу надавати свої зауваження та пропозиції з будь-яких питань діяльності сільської ради. Представники бізнесу і громадськості безперешкодно мають змогу приймати участь у засіданнях сесій, робочих груп, комісій сільської ради.

З метою максимізації прозорості процесу державних закупівель та простоти доступу, закупівлі, які здійснюються Великокучурівською сільською радою та її виконавчими органами проводяться через систему ProZorro, про можливості якої (як в плані відслідковування закупівель, так і – подачі власної заявки) громада поінформована.

Постійно проводиться робота по проведенню роз'яснювальної роботи серед працівників Великокучурівської сільської ради та її виконавчих органів щодо запобігання і протидії корупції з акцентуванням уваги на виявленні та усунення причин корупції (профілактика корупції).

Для покращення якості та доступності послуг Великокучурівською сільською радою із залученням грантових коштів через проект GIZ «Реформа управління на Сході України» було створено ЦНАП у громаді. Наразі на базі громади як мешканцям, так і сфері бізнесу, надаються наступні послуги:

- Реєстрація прав нерухомості;
- Реєстрація місця проживання;
- Витяги з Держгеокадастру;
- Усі необхідні довідки (про склад сім'ї, наявність земельних ділянок та нерухомості та ін. – понад 20 видів).
- послуги по видачі паспортів (внутрішній та загальногромадянський закордонний);
- послуги по заміні водійських посвідчень та першій реєстрації нових транспортних засобів.

Також створено Центр надання соціальних послуг, який займається обслуговуванням одиноких громадян на дому та оформленням різних видів соціальної допомоги.

При аналізі проблемних питань у сфері надання послуг приватному бізнесу у питаннях, які в компетенції сільської ради, на перший план виступила потреба консультаційного пункту ДФС на базі громади: для надання послуг по прийому податкової звітності, консультацій та роз'яснень податкового законодавства, реєстрації книг обліку доходів та/або доходів і витрат у громаді (об'єднання офісів ДФС та створення міжрайонних інспекцій потягнуло перенесення служби у м.Вижницю; відповідно, на відвідування податкової потрібно витратити принаймні один робочий день; часто виникає потреба додати ще певні документи і підприємці змушені їхати повторно).

У віддаленій місцевості Глибочок (Великокучурівської СТГ)

функціонує «електронна система» надання деяких послуг – по телефону можна замовити необхідну довідку, в установі громади її підготують, а вже увечері її доставляють зацікавленій особі.

Планується пошук можливостей для створення порталу відкритих даних Великокучурівської СТГ – веб-ресурсу, який міститиме інформацію про різні сфери інфраструктури громади, а дані з порталу зможе використовувати як громадськість, так і бізнес.

Частина проблемних питань, яка може бути вирішена та усунута на рівні сільської ради, взята до уваги та буде вирішена. Частина що є більш глобальною і вимагає вирішення на загальнонаціональному або регіональному рівнях і відповідно, потрібно спільно звертатися у відповідні державні інституції, в першу чергу, регіональне представництво Держкомпідприємництва.

6.4 Доступ до фінансування

Для малого бізнесу громади проблема залучення додаткових ресурсів постає надзвичайно гостро, оскільки часто відсутня матеріальна база для надання застави; бізнес ведеться у статусі підприємця, відтак відсутня необхідна для банків фінансова документація та звітність. Крім того, високі ринкові ризики, а відтак і можливість повернення позик значно нівелює підприємницьку ініціативу по залученню кредитів. Вагомою проблемою є низька освіченість потенційних місцевих інвесторів щодо основ фінансової грамотності. Відтак основним джерелом розвитку бізнесу виступають власні обігові кошти, позики родичів, друзів та знайомих.

Тому громада працює в напрямку пошуку та залучення інших джерел фінансування, надання бізнесу інформаційної підтримки щодо діючих програм підтримки бізнесу Україною та Європейським Союзом, інших донорів, створення місцевих кредитних спілок.

Сільська рада здійснює постійне інформування бізнесу та мешканців громади щодо діючих програм державної підтримки: дотації власникам великої рогатої худоби, підтримка кооперації, підтримка садівництва, тощо – інформація розміщується на стендах у сільській раді та на інформаційних стендах, які розміщені в людних місцях в усіх населених пунктах громади.

Ресурсами зростання можуть виступити: активізація місцевого капіталу, в контексті інвестиційної діяльності, який акумульований суб'єктами в «сірій зоні», імпортованого резидентами із-за кордону; повернення, шляхом широкого діалогу, місцевих підприємців, що працюють на території громади, але не зареєстровані в ній і платять податки за місцем реєстрації; пошук бізнес-партнерів та потенційних інвесторів в межах України.

6.5 Земельні ресурси та інфраструктура

Громада розташована в безпосередній близькості до обласного центру, площа територіальної громади складає 98,037км².

У поточному році планується запровадження геоінформаційної системи ведення містобудівного та земельного кадастрів на території громади. Проведення робіт з створення планово-картографічних матеріалів на магнітних та паперових носіях в масштабі 1:2000, для розробки генеральних планів сіл Тисовець, Снячів та Глибочок (Великокучурівської СТГ).

Вільних земельних ділянок промислового призначення в громаді немає. І немає також ділянок, які передані в оренду і з часом могло би бути переорієнтовано – усе викуплено або приватизовано, власники отримали державні акти на право власності. І сільська рада не має змоги стимулювати залучення нових бізнесів при зверненні потенційних інвесторів, яких влаштовує географічне розташування громади.

На території громади є ставки: 2 – в межах населених пунктів і 1- за межами, але з часом буде переданий у власність сільської ради. Ставки перебувають в оренді : один під базою відпочинку, і два – з метою розведення риби. Ставки утримуються орендарями в належному стані: прилегла територія облаштована, гідроспоруди підтримуються в робочому стані. В подальшому по закінченні договору оренди сільська рада бачить перспективи розширення видів діяльності та створення на базі них у т.ч. і зони відпочинку для мешканців громади.

По вільних приміщеннях комунальної форми власності для підприємницької діяльності може бути використано:

- частина будівлі будинку культури с.Великий Кучурів (знаходиться у центрі села, з хорошими під'їзними шляхами, підведена лінія електромережі);
- частина приміщення будинку народної творчості с.Снячів (будівля в належному технічному стані, знаходиться в центрі села, підведена лінія електромережі);
- об'єкт незавершеного будівництва двоповерхової будівлі загальною площею біля 500м.кв. у с.Снячів (наявна ПҚД, вибудована коробка будівлі, облаштована покрівля, встановлені вікна та двері. Потребує внутрішніх оздоблювальних робіт та підведення комунікацій).

Наявні ресурси не покривають повністю бізнесових потреб (див. таб. №9 Додатку Б) та не дають змоги залучати зовнішніх інвесторів у громаду.

Серед актуальних проблем у сфері ефективності дорожньої інфраструктури та забезпечення комунікаціями варто виділити такі: відсутність придорожніх ровів; забруднення навколишнього середовища через низьку свідомість жителів громади створюються стихійні сміттєзвалища хоча вже наявна централізована система вивозу сміття; брак централізованої системи каналізації, через що виникає забруднення води і ґрунту; недостатнє освітлення периферійних вулиць на території громади.

Першочерговими напрямками вдосконалення використання земельних ресурсів Великокучурівською сільською радою визначено: установа меж та інвентаризації

земель СТГ, визначення вільних земельних ділянок за формою власності та потенційними можливостями, включення їх в економічний оборот.

6.6 Правова та інституціональна база

Нормативно-правове регулювання підприємницької діяльності бізнес-середовища

Найбільш проблемні питання щодо перешкод розвитку бізнесу з точки зору нормативно-правового регулювання були окреслені шляхом опитування як діючого на теренах громади бізнесу, так і потенційних інвесторів.

Підприємці зауважують недосконалість, а особливо часті зміни в податковому полі, у т.ч. на рівні нормативно-правових актів (часта зміна форм звітності, неоднозначне, часто діаметрально протилежне трактування норм Податкового Кодексу податковими роз'ясненнями тощо)

Велика кількість претензій стосувалась земельного питання: оскільки землями за межами населених пунктів наразі розпоряджається Держгеокадастр, виникає багато проблем із оформленням та/або переоформленням права користування/оренди земель: непрозорість та незрозумілість процедури, затягування у часі; необґрунтоване змішування земель різного цільового призначення.

З точки зору впливу на місцевому рівні: проблеми для бізнесу створює відсутність у громаді якісної містопланувальної документації, зокрема, Генерального плану в селах Тисовець, Снячів та Глибочок (Великокучурівської СТГ) та комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади. В загальному ситуація викладена в таб. № 8 додатку Б до Плану.

На місцевому рівні сільська рада встановлює ставки податку на нерухоме майно, земельний податок – при їх прийнятті здійснюється попереднє оприлюднення проєктів рішень, їх обговорення і ставки встановлюються з урахуванням економічної спроможності платників. Усі рішення оприлюднюються на сайті громади.

6.7 Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність

На території Великокучурівської сільської територіальної громади проживає 14 418 осіб, в тому числі економічно активне населення – 8 634 осіб. Кількість безробітних складає біля сотні офіційно зареєстрованих в органах служби зайнятості.

Населення громади економічно достатньо активне. Відсоток офіційно зареєстрованих безробітних складає біля 1,6% від числа працездатного населення громади. Частина із них займається в особистому селянському господарстві, частково працюючи строково за наймом, переважно неофіційно.

У той же час діючий бізнес (як і бюджетна сфера) починає все гостріше відчувати нестачу висококваліфікованої робочої сили. Безпосередня близькість обласного центру відіграє з даної точки зору для бізнесу негативну роль: спеціалісти знаходять роботу в Чернівцях, де рівень оплати праці вищий.

Крім того, ситуація, яка склалася в зв'язку з військовими діями на території України також спровокувала чергову хвилю активної міграції в європейські країни, в першу чергу, Польщу, Великобританію, Італію, Іспанію, Німеччину та ін. Не виключенням є і Великокучурівська сільська територіальна громада, адже багато мешканців громади виїжджає в тому числі і на сезонну роботу за кордон до країн ЄС – Румунії, Угорщини, а звідти надсилають гроші в Україну. За оціночними даними, кількість таких громадян щорічно коливається в межах 450-1500 осіб. Місцевий бізнес в умовах українських реалій не може забезпечити аналогічний рівень оплати праці. Зазвичай це складає 25-30% від того рівня, який люди отримують, працюючи в Європі часто як некваліфіковані працівники.

Підйом економічного розвитку в країні буде залежати від тривалості війни та ситуації, що складеться в наступні роки.

Наразі діючий бізнес говорить про нестачу в першу чергу якісних фахівців робітничих професій: будівельників, електриків, столярів, слюсарів. Є проблеми і у сфері обслуговування з кваліфікованими продавцями, офіціантами, поварами. Це підтверджують і дані обласного центру зайнятості, згідно з якими попит на кваліфіковані робітничі професії у два рази перевищує пропозицію наряду з тим, що по економістах, юристах ситуація є діаметрально протилежною. Дана диспропорція виникла у т.ч. і внаслідок зниження рівня престижності робітничих професій серед молоді та збільшення кількості вузів, у т.ч. приватних, які продукують велику кількість фахівців, не потрібних ринку.

Сільська рада не має суттєвого впливу на ринок праці і може для бізнесу в цьому плані виступати тільки як посередник – з навчальними закладами, зокрема, із сфери професійно-технічної освіти щодо цільової підготовки фахівців, службою зайнятості щодо підготовки чи перепідготовки кадрів, а також за потреби організовувати або сприяти організації тематичних навчальних семінарів, тренінгів, майстер-класів, зокрема, щодо впровадження ІТ у виробничі процеси, формування інклюзивної моделі ринку праці із врахуванням потреб категорій населення, яким необхідний соціальний захист (в т.ч. учасники АТО та бойових дій, а також члени їх сімей, переселенці із зони відселення, внутрішньо переміщені особи).

На базі громади відсутні заклади професійної освіти, тому сільська рада може співпрацювати тільки із ближніми професійно-технічними училищами: Глибоцьким сільськогосподарським, Чернівецькими училищами. Служба зайнятості може за запитом бізнесу здійснити короткотермінове навчання чи перепідготовку по окремих професіях, але це не може кардинально змінити ситуацію з потребою висококваліфікованих робітників. Роботодавці здійснюють навчання безпосередньо на виробництві, однак часто працівники в подальшому звільняються.

Для покращення ситуації пропонується кластеризація місцевого економічного розвитку із зосередженням трудових ресурсів на сільськогосподарському виробництві та садівництві, виробництві вікон та дверей, будівельній діяльності, швейному виробництві, токарно-столярному виробництві, ІТ-аутсорс моделях та пошук інвестора в діючі підприємства з метою їх розширення (через участь у відповідних тематичних форумах та конференціях).

6.8 Зовнішнє позиціонування та маркетинг

Великокучурівська сільська територіальна громада для її мешканців - громада в Чернівецькій області з вигідним географічним розташуванням поряд з обласним центром, інфраструктурою що розвивається, потенційними рекреаційними зонами, які не використовуються; наявними кваліфікованими працівниками та значними фінансовими потоками від заробітчан з-за кордону. При цьому мешканці звертають увагу на поганий стан доріг, відсутність інженерних мереж водопостачання та водовідведення, відсутність інституцій підтримки бізнесу, а також на ведення бізнесу без державної реєстрації та сплати податків.

Більш детально сприйняття громади її мешканцями відображено у таб. 11 Додатку Б.

Підвищення рівня популярності територій СТГ реалізовується шляхом участі представників Великокучурівської сільської територіальної громади, в основному, у локальних заходах районного та обласного рівня. В той же час громаду часто відвідують представники інших громад з метою обміну досвідом. Також був розроблений логотип громади та згенерований QR-код доступу до сторінки громади у соціальній мережі Facebook.

Планується розробка брендбуку СТГ із врахуванням таких факторів, як оцінка національними та регіональними ЗМІ, думка самих мешканців Великокучурівської

сільської територіальної громади, представників органів місцевого самоврядування, депутатів, представників різних політичних партій, підприємців, керівників промислових підприємств та фахівців із залучення інвестицій.

7 SWOT аналіз

SWOT-аналіз СТГ проведено на основі матеріалів дослідження соціально-економічного стану населених пунктів, що входять до складу СТГ при залученні до процесу формування сильних та слабких сторін громади експертів Фонду Менеджерських Ініціатив м. Люблін, Польща, працівників органів місцевого самоврядування та громадських активістів.

Сильні сторони	Слабкі сторони
<p>1. Добре розвинуте транспортне сполучення до обласного центру та кордону з Румунією.</p> <p>2. Сприятливі природно-кліматичні умови для ведення сільського господарства, розвитку зеленого туризму.</p> <p>3. Наявність професійних кадрів (вчителів, лікарів, службовців, технічних працівників)</p> <p>4. Людський потенціал (почуття господаря у мешканців.)</p> <p>5. Позитивна демографічна динаміка(*скорочення місцевого населення супроводжується приростом сімей з обласного центру та інших областей України).</p> <p>6. Досвід участі у загальнодержавних та міжнародних програмах з підтримки децентралізації.</p>	<p>1. Пасивність громади до актуальних проблем сіл; низький рівень розвитку підприємництва у селах громади.</p> <p>2. Середній рівень якості надання послуг.</p> <p>3. Високий рівень відтоку робочої сили в міста та за кордон.</p> <p>4. Нерозвинута інфраструктура: часткова відсутність вуличного освітлення, облаштування доріг з твердим покриттям, обладнаних відпочинкових зон та спортивних майданчиків.</p> <p>5. Відсутність вільних територій під будівництво нових господарських об'єктів.</p> <p>6. Відсутність вільних земельних ділянок промислового та комерційного призначення.</p>
Можливості	Загрози
<p>1. Збільшення внутрішніх та зовнішніх інвестицій в економіку громади (в т.ч. за рахунок мобілізації коштів від трудових мігрантів з-за кордону).</p> <p>2. Участь у програмах міжнародної технічної допомоги.</p> <p>3. Покращення транспортної інфраструктури сіл за рахунок ремонту доріг на рівні області.</p> <p>4. Створення нових робочих місць, сприятливих умов для малого та середнього бізнесу.</p> <p>5. Освоєння нових ринків збуту.</p>	<p>1. Корупція на загальнодержавному рівні.</p> <p>2. Зубожіння сільського населення і зростання безробіття.</p> <p>3. Збільшення податкового та іншого роду навантажень на підприємців та потенційних інвесторів.</p> <p>4. Нестабільна економічна ситуація в державі.</p> <p>5. Недосконалість та нестабільність податкового та іншого регуляторного законодавства.</p> <p>6. Постійне непрогнозоване зростання цін на енергоресурси.</p> <p>7. Політична та валютна нестабільність.</p>

<p>6. Децентралізація влади, поява стимулів та механізмів державної підтримки місцевого економічного розвитку.</p> <p>7.Безпосередня близькість до обласного центру (5-7 км.) і низькі логістичні витрати / оренда.</p> <p>8.Значний туристичний історико-культурний та природно-рекреаційний потенціал.</p> <p>9.Розвиток сільського господарства шляхом ідентифікації значущих напрямків (тваринництво, бджолярство, садівництво, лікарські рослини та інше.)</p>	<p>8.Конкуренція місцевого бізнесу з Чернівецькими підприємствами, великими національними мережевими підприємствами.</p> <p>9. Ведення військових дій на території України.</p>
---	---

8.Бачення та цілі

У громаді розроблена за допомогою польських експертів Стратегія розвитку громади, із залученням місцевих мешканців, представників бізнес-середовища та працівників сільської ради та її виконавчих органів.

Відповідно Стратегії бачення розвитку наступне: комунальна інженерна інфраструктура громади поступово розвивається, рівень розвитку її окремих населених пунктів поступово вирівнюється, що сприяє згуртованості мешканців навколо спільних цілей власного розвитку. Економічна база громади диверсифікується та поступово стає інтегральною частиною всієї соціально-економічної системи території, не вступаючи у конфлікт з її громадською та економічною складовою.

Бачення майбутнього громади наступне:

Громада стає сучасним простором для самореалізації підприємливих, ініціативних та працьовитих.

Цілі:

1.Стимулювання приватної бізнес-ініціативи в громаді та створення сприятливих умов для залучення інвестицій через створення місцевої ради підприємців. Сприяння розвитку професійного та творчого потенціалу молоді. Отримання реальних важелів управління місцевим розвитком завдяки підвищенню якості просторового управління та ефективності управління земельними ресурсами, формування готових пропозицій для потенційних інвесторів в місцеву економіку. Розвиток велосипедних маршрутів на території громади, відновлення рекреаційного потенціалу Тисового яру з облаштуванням в ньому екологічних стежок, зон відпочинку тощо.

2. Створення комфортних умов для проживання шляхом розширення та урізноманітнення громадського простору в населених пунктах громади. Формування системи екологічної та громадської безпеки, благоустрій місць громадського користування, покращення інженерно-транспортної інфраструктури в громаді, удосконалення системи послуг з водопостачання, водовідведення та поводження з твердими побутовими відходами.

3. Спрямованість громади стати сприятливим простором для розвитку та самореалізації жителів. Розширення можливостей культурного дозвілля для молоді та осіб старшого віку, розвиток освітнього простору, орієнтованого на дитину, підвищення рівня медичного і соціального захисту населення, розширення інфраструктури спортивних об'єктів громадського користування.

**План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади**

9. ПЛАН ДІЙ

План заходів на 2023-2025р.р. ґрунтується на даних аналізу ситуації в громаді, а також з врахуванням заходів, що передбачені до реалізації протягом 2023-2025 років. Даний план дій також є логічним продовженням та розширенням низки заходів, реалізація яких розпочато у 2018 році в рамках реалізації проекту ЄС M4EG «Різні громади - спільні рішення для економічного зростання» (“**Different Communities – Joint Decisions for Economic Growth**”). План інтегрується з іншими програмними документами, які розробляються на рівні громади та плануються до затвердження на цей період.

План базується на реальних фінансових можливостях сільської ради, передбачає інвентаризацію ресурсів та впорядкування нормативно-правового підґрунтя у громаді, посилення прозорості у роботі ОМС, налагодження комунікацій та реальної співпраці між місцевою владою, бізнесом та громадою.

Таблиця 1. План дій- 19 -

(грн./євро. За розрахунковий курс взято офіційний курс НБУ станом на 20 лютого 2023 року : 1 євро = 40,0664грн)

Тематичний блок	Основні цілі	Дії / Ідеї проєктів	Тривалість (початок - завершення)	Залучені партнери	Заплановані витрати ,тис. грн./тис. євро	Результати	Показники (індикатори) для моніторингу
1. Міжсекторальна співпраця 2. Доступ до фінансування 3. Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність	1. Стимулювання приватної бізнес-ініціативи в громаді. Сприяння розвитку професійного та творчого потенціалу молоді	1.1. Підтримка функціонування Центру економічного зростання громади (як частина регіональної мережі)	01.2023-12.2025	Агенція, сільська рада	720,00//17,97	Функціонує центр економічного зростання громади Покращено доступ МСП до тематичної інформації Біля 500 представників МСП скористались послугами Центру	Наявність облаштованого центру економічного зростання громади 70% учасників заходів, які відмітили покращення рівня знань, доступу до інформації тощо

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

<p>4. Прозора місцева адміністрація</p> <p>5. Правова та інституціональна база</p> <p>7. Зовнішнє позиціонування та маркетинг</p>	1.2. Залучення грантових коштів для створення/розширення нових бізнесів	01.2023-12.2025	ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги, кошти потенційних бізнесменів	1 000//24,959	1-2 мешканці скористались	Створено/розширено 1-2 нових соціально орієнтованих бізнеси
	1.3. Функціонування місцевої ради підприємців	06.2023-12.2025	Агенція, бізнес громади	-	Створено комунікацію між МСП та органами місцевого самоврядування	Кількість прийнятих нормативно правових актів/програм розвитку/порядків регулювання місцевих відносин в розробці, яких брали участь члени МРП
	1.4. Проведення консультацій для бізнесу з комерційного права, бух. обліку та податкового законодавства	01.2023-04.2024	Агенція, сільська рада, бізнес громади	100,0//2,496	20 фахівців відвідають заходи Покращено фаховий рівень спеціалістів	% осіб, що відмітили покращення фахового рівня
	1.5. Проведення навчання з ІТ-технологій у сфері бізнесу	01.2023-12.2025	ЧНУ Агенція, сільська рада, бізнес громади	180,00//4,493	5 фахівців пройдуть навчання. Досвід реалізовано для МСП в громаді.	Кількість підприємств, що впровадили ІТ-технології у виробничому процесі
	1.6. проведення навчальних семінарів та тренінгів для	01.2023-12.2025	Служба зайнятості Чернівецький юридичний інститут Агенція, сільська рада, бізнес громади	300,0//7,488	Проведено 15 тематичних заходів (право, маркетинг, ЗЕД, управління проектами) 250 представників бізнес-середовища відвідали заходи	% учасників заходів, які відмітили покращення рівня знань

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

		бізнес-середовища громади					
		1.7. Створення інвестиційного паспорту громади	01.2023-02.2025		—	Створено інвестиційний паспорт громади	Інформація розміщена на офіційному порталі сільської ради
		1.8. Формування бази інвестиційних пропозицій громади («Greenfield» та «Browfield»)	01.2023- з постійним оновленням	UkraineInvest	—	Створені та постійно оновлюються карти «Greenfield» та «Browfield». Громада володіє інформацією про наявні бізнес-пропозиції	Розміщені на офіційному сайті громади картки "Greenfield" та «Browfield»
		1.9. Розробка генеральних планів населених пунктів Снячів, Тисовець та Глибочок	01.2023-06.2025	МТД	5000,00//124,793	Сформований генеральний план сіл Тисовець, Снячів та Глибочок. Для бізнесу наявне підґрунтя для планування розміщення бізнес-об'єктів у вказаних селах	Генплан розміщений на офіційному сайті громади
		1.10. Проведення нормативно-грошової оцінки земель	01.2025-06.2025		300,00//7,488	Поновлення наявної грошова оцінка землі. Впорядковано сплату земельного податку та орендної плати за землю. Зрозумілі та прозорі підстави для нарахування земельного податку, плати при продажу чи міні землі, орендної плати за землю.	Розміщено інформацію на офіційному сайті громади
		1.11. Проведення інвентаризації земельних та водних ресурсів	06.2024-09.2025		180,00//4,493	Встановлено фактичний стан водних об'єктів та гідроспоруд на них та встановлено їх власників.	Розміщено звіт на офіційному сайті громади. Прийнято рішення сесії

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

						Прийнято рішення сесії. Впорядковано використання поверхневих водних об'єктів та супутніх гідроспоруд.	громади за результатами інвентаризації.
		1.12. Формування інформаційних площадок для можливості просування іміджу громади, промоції товарів власного виробництва	04.2023-12.2025	ЗМІ, сільська рада, ГО, проекти/програми МТД	150,0//3,744	Розміщено понад 150 інформаційних повідомлень, публікацій, Прийнято участь в 10 теле/радіопередачах Виготовлено проморолик про громаду та розміщено в мережі Інтернет	Підвищено рівень впізнаваності громади та місцевих товаровиробників Кількість переглядів
		1.13. Запровадження ГІС-системи: - містобудівний - земельний - адресний реєстр - база інвестиційних пропозицій	05.2023-05.2024	Агенція, сільська рада	2000,0//49,917	Сформований геопортал з 4 модулями Оцифрована та перенесена наявна інформація	Наявний портал Наявність бази даних
		1.14. Створення та забезпечення функціонування центру професійного та креативного розвитку молоді (як частина регіональної мережі) На основі створених	01.2023-12.2025	проекти/програми міжнародної технічної допомоги, сільська рада	961,6//24,0	Функціонує центр професійного та креативного розвитку молоді Покращено доступ молоді громади та ВПО до початкового фахового навчання Біля 400 осіб скористалися послугами Центру	30 % учасників заходів, які відмітили покращення рівня знань, доступу до інформації тощо

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади*

		фахових майстерень: - столярно-слюсарна - швейна					
		1.15.Функціонування інтерактивної площадки «Клуб молодого підприємця»	01.2023-12.2025	Агенція, сільська рада	120,00//3,81	Створено комунікаційний майданчик для активної молоді громади 200 молодих людей відвідали заходи	70% учасників заходів, які відмітили покращення рівня знань, доступу до інформації тощо
		1.16.початок розробки комплексного плану просторового розвитку території громади	06.2025-12.2025	Державний бюджет, МТД, сільська рада	1000,0	Забезпечення сталого розвитку громади	Зібрані вихідні дані для розробки комплексного плану просторового розвитку території
1.Міжсектораль на співпраця 2.Доступ до фінансування 3.Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність	2.Створення комфортних умов для проживання	2.1.Впровадження системи поводження з твердими побутовими відходами (роздільний збір ТПВ, централізований вивіз ТПВ)	01.2023-10.2025	ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги, жителі громади	1500,00//37,438	Забезпечення чистоти навколишнього середовища	Рівень задоволеності мешканців з чистоти навколишнього середовища громади
		2.2. Закупівля техніки для КП «ВК-Сервіс»	01.2023-10.2025	ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги	3000,0//74,876	Забезпечення чистоти навколишнього середовища Підвищення рівня безпеки громадян	Рівень задоволеності мешканців з наданих комунальним підприємством послуг

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

		2.2. відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисів яр»	01.2023-10.2025	ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги	5000,0//124,793	Зростання рекреаційних/відпочинкових можливостей для мешканців та приїжджих	Рівень задоволеності мешканців з користування відпочинковими зонами
		2.3. Створення рекреаційних зон в селах громади		ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги	1000,0//24,959	Зростання рекреаційних/відпочинкових можливостей для мешканців	Рівень задоволеності мешканців з користування відпочинковими зонами
		2.4.Проведення капітальних та поточних ремонтів доріг громади		Державний/обласний бюджет, сільська рада	6 000,0//149,751	Покращення можливостей фізичної комунікації мешканців	Протяжність відремонтованих доріг
		2.5.Розширення мережі освітлення місць громадського користування		ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги	2 500,0//62,396	Підвищення рівня безпеки та естетики місць громадського користування	Кількість встановлених об'єктів освітлення
		2.6.Встановлення камер спостереження у місцях підвищеної небезпеки/особливої уваги	02.2023-12.2025	проекти/програми міжнародної технічної допомоги, сільська рада	1 500,0//47,57	Збільшення рівня безпеки мешканців в місцях громадського користування	Кількість зафіксованих відеосистемою правопорушень
		2.7.впровадження по населених пунктах розвитку системи централізованого водопостачання/ водовідведення	05.2024-12.2025	ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги	3250,0//81,115	Наявне документальне забезпечення рішення щодо розвитку системи централізованого водопостачання/ водовідведення в громаді	Кількість виготовлених проектно-кошторисних документів на визначені житлові масиви

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади*

		2.8.Облаштування тротуарних доріжок вздовж місцевих доріг	05.2024-12.2025	ГО, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги, жителі громади,	1500,0//37,438	Збільшення рівня безпеки мешканців в місцях громадського користування Покращення можливостей фізичної комунікації мешканців	Рівень задоволеності мешканців з якості дорожньої інфраструктури
1.Міжсекторальна співпраця 2.Доступ до фінансування 3.Кваліфіковані трудові ресурси, інклюзивність	3. Створення сприятливого простору для розвитку та самореалізації	3.1.Проведення екологічних уроків у школах та закладах дошкільної освіти	03.2023-12.2025	Заклади освіти, Відділ ОКМС	-	Підвищення екологічної свідомості місцевої молоді і дітей	Кількість і важкість дій, які шкодять довкіллю Рівень задоволення мешканців станом природного середовища
		3.2.Покращення технічної оснащеності шкіл громади	03.2023-12.2025	Асоціація, сільська рада, проекти/програми міжнародної технічної допомоги,	8 500,0//212,148	Підвищення якості освітніх послуг	45 % батьків, які відмітили покращення рівня знань учнів
		3.4.Диверсифікація діяльності закладів культури	03.2024-12.2025	проекти/програми міжнародної технічної допомоги, сільська рада	800,0//19,967	Покращення якості культурних послуг	Рівень задоволеності різних вікових і соціальних груп жінок і чоловіків з культурної пропозиції
		3.5.Реставрація пам'яток культури	06.2023-12.2025	проекти/програми міжнародної технічної допомоги, сільська рада	3000,0//74,876	Зростання рекреаційних/відпочинкових можливостей для мешканців	Кількість відреставрованих об'єктів
		3.6.Створення концепції надання соціальних послуг особам,	06.2023-12.2023	проекти/програми міжнародної технічної допомоги, сільська рада	-	Забезпечення належного рівня соціального захисту різних верств населення	Опрацьований та затверджений сесією сільської ради документ

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

		що потребують додаткової уваги					
		Будівництво сучасних спортивних майданчиків в населених пунктах громади	05.2023- 12.2025	проекти/програми міжнародної технічної допомоги, сільська рада	5 254,0// 131,132	Зростання рекреаційних/ відпочинкових можливостей та підтримки фізичного стану мешканців	Кількість збудованих (облаштованих об'єктів)

10. Схема фінансування

Таблиця 2. Схема фінансування

(грн./євро. За розрахунковий курс взято офіційний курс НБУ станом на 20 лютого 2023 року : 1 євро = 40,0664грн).

Розподіл фінансування здійснено з врахуванням реальних можливостей сільської ради, заходів проекту ЄС M4EG «Різні громади – спільні рішення для економічного зростання» та інших діючих програм.

Дії за проектом (-ми ¹)	Заплановані витрати	Джерела фінансування				Нестача фінансування	Примітки
		Місцевий бюджет	Бюджет вищого рівня	Приватний сектор/інші організації, асоціації ОМС	Донори		
1.1. Функціонування центру економічного зростання громади (як частина регіональної мережі)	720,00// 17,97	220,0// 5,491		500,0// 12,479			
1.2. Залучення грантових коштів для створення/розширення нових бізнесів	1 000// 24,959				1 000// 24,959		
1.3. Функціонування місцевої ради підприємців	-						Функціонує на громадських засадах
1.4. Проведення консультацій для бізнесу з комерційного права, бух. обліку та податкового законодавства	100,0// 2,496	50,0// 1,278		50,0// 1,278			
1.5. Проведення навчання з ІТ-технологій у сфері бізнесу	180,00// 4,493	20,0// 0,499		50,0// 1,278	20,0// 0,499		
1.6. проведення навчальних семінарів та тренінгів для бізнес-середовища громади	300,0// 7,488			200,0// 4,992	100,0// 2,496		
1.7. Створення інвестиційного паспорту громади	—						буде виконано фахівцями с/ради без додаткового

**План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади**

							фінансу вання
1.8. Формування бази інвестиційних пропозицій громади («Greenfield» та «Browfield»)	—						буде викона-но фахівцями с/ради без додаткового фінансування
1.9. Розробка генеральних планів населених пунктів Снячів, Тисовець та Глибочок	5000,00/ / 124,793	4000,00/ 99,834			1000,00// 4,959		
1.10. Проведення нормативно-грошової оцінки земель	300,00// 7,488	300,00// 7,488					
1.11. Проведення інвентаризації земельних та водних ресурсів	180,00// 4,493	180,00// 4,493					
1.12. Формування інформаційних площадок для можливості просування іміджу громади, промоції товарів власного виробництва	150,00// 3,744	50,00// 1,278		100,00// 2,496			
1.13. Запровадження ГІС-системи: - містобудівний - земельний - адресний реєстр - база інвестиційних пропозицій	2000,00// 49,917	320,00// 7,987			1680,00// 1,93		
1.14. Створення та забезпечення функціонування центру професійного та креативного розвитку молоді (як частина регіональної мережі) На основі створених фахових майстерень: - столярно-слюсарна - швейна	961,6// 24,0	153,9// 3,84			807,7// 20,159		
1.15. Функціонування інтерактивної площадки «Клуб молодого підприємця»	120,00// 3,81	20,00// 0,499		100,00// 2,496			
2.1. Впровадження системи поводження з твердими побутовими	1500,00/ / 37,438	1000,00// 24,959			500,00// 12,479		

**План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади**

відходами (роздільний збір ТПВ, централізований вивіз ТПВ)							
2.2. Закупівля техніки для КП «ВК-Сервіс»	3000,0// 74,876	153,5// 3,831			2846,5// 70,0		
2.2. відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисів яр»	5000,0// 124,793	2000,0// 49,917		1000,0// 24,959	2000,0// 49,917		
2.3. Створення рекреаційних зон в селах громади	1000,0// 24,959	500,0// 12,479		500,0// 12,479			
2.4.Проведення капітальних та поточних ремонтів доріг громади	6 000,0// 149,751	3000,0// 74,876	3000,0// 74,876				
2.5.Розширення мережі освітлення місць громадського користування	2 500,0// 62,396	2000,0// 49,917		500,0// 12,479			
2.6.Встановлення камер спостереження у місцях підвищеної небезпеки/ особливої уваги	1 500,0// 47,57	1500,0// 37,438					
2.7.Впровадження по населених пунктах розвитку системи централізованого водопостачання/ водовідведення	3250,0// 81,115	450,0// 11,231	1000,0//24, 959	300,00// 7,488	1500,0// 37,438		
2.8.Облаштування тротуарних доріжок вздовж місцевих доріг	1500,0// 37,438	1000,0// 24,959		500,0// 12,479			
3.1.Проведення екологічних уроків у школах та закладах дошкільної освіти	-						буде виконано працівниками закладів освіти без додаткового фінансування
3.2.Покращення технічної оснащеності шкіл громади	8 500,0// 212,148	500,0// 12,479	8000,0// 199,669				
3.4.Диверсифікація діяльності закладів культури	800,0// 19,967	800,0// 19,967					
3.5.Реставрація пам'яток культури	3000,0// 74,876	1500,0//3 7,438			1500,0//3 7,438		

**План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади**

3.6.Створення концепції надання соціальних послуг особам, що потребують додаткової уваги	–						буде виконано фахівцями с/ради без додаткового фінансування
3.7.Будівництво сучасних спортивних майданчиків в населених пунктах громади	5 254,0// 131,132	500,0// 12,479	3000,0// 74,876	500,0// 12,479	1254,0//3 1,289		
ВСЬОГО	53815,6/ / 1341,16	20307,4// 506,835	15000,0// 374,379	4300,0// 107,322	14208,2// 354,616		

11. Показники і механізми моніторингу

Задля визначення проміжних та остаточних результатів впровадження плану дій, завчасного виявлення проблем у прогресі, відхилень, внутрішнього моніторингу розроблена система показників моніторингу в розрізі кожного півріччя на запланований період 2023-2025р.р. Дані показники є реалістичними, вимірюваними, простими і зрозумілими як для фахівців сільської ради, так і для представників малого бізнесу та мешканців громади і нададуть змогу контролювати процес впровадження плану моніторинговою групою, яка буде створена розпорядженням голови громади за участю представників бізнесу, місцевих депутатів і громадських активістів.

Таблиця 3. Показники моніторингу

Дії / Ідеї проекту (-ів) ¹	Тривалість (початок дії ² дд.мм.рррр – завершення дд.мм. рррр)	Очікувані результати					
		з 1го по 6й місяць	з 7го по 12й місяць	з 13го по 18й місяць	з 19го по 24й місяць	з 25го по 30й місяць	з 31го по 36й місяць
1.1. Підтримка функціонування Центру економічного зростання громади (як частина регіональної мережі)	01.2023-12.2025	Проведення заходів на базі центру: щомісячно до 10-ти заходів. Задіяно до 100 учасників/місяць	Проведення заходів на базі центру: щомісячно до 10-ти заходів. Задіяно до 100 учасників/місяць	Проведення заходів на базі центру: щомісячно до 10-ти заходів. Задіяно до 120 учасників/місяць	Проведення заходів на базі центру: щомісячно до 10-ти заходів. Задіяно до 120 учасників/місяць.	Проведення заходів на базі центру: щомісячно до 10-ти заходів. Задіяно до 120 учасників/місяць.	Проведення заходів на базі центру: щомісячно до 10-ти заходів. Задіяно до 120 учасників/місяць. Переведення центру на самокупність.
1.2. Залучення грантових коштів для створення/розширення нових бізнесів	01.2023-12.2025	Пошук грантових програм та подання заявок.	Пошук грантових програм та подання заявок.	Пошук грантових програм та подання заявок	Пошук грантових програм та подання заявок	Пошук грантових програм та подання заявок	Пошук грантових програм та подання заявок

1.3. Функціонування місцевої ради підприємців	06.2023-12.2025	Заснування місцевої ради підприємців	Участь МРП в розробці проєктів нормативно-правових актів, програм розвитку	Участь МРП в розробці проєктів нормативно-правових актів, програм розвитку	Співпраця МСП з органами місцевого самоврядування для вирішення проблем бізнесу	Співпраця МСП з органами місцевого самоврядування для вирішення проблем бізнесу	Співпраця МСП з органами місцевого самоврядування для вирішення проблем бізнесу
1.4.Проведення консультацій для бізнесу з комерційного права, бух. обліку та податкового законодавства	01.2023-04.2024	Підготовка та проведення тематичних консультацій – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних консультацій – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних консультацій – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних консультацій – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних консультацій – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних консультацій – на запит бізнесу
1.5. Проведення навчання з ІТ-технологій у сфері бізнесу	01.2023-12. 2025	Відібрані тренери програми. Підготовлено навчальні модулі. Відібрано учасників навчання Проведено I модуль тренінгів Проведено II і III навчальні модулі. 10 представників МСП пройшли навчання. За його результатами у виробничі процеси впроваджується використання нових ІТ-рішень.	Учасники навчання передають отримані знання та навички через проведення тематичних навчальних модулів у громаді за принципом «рівний-рівному». 20 представників МСП отримали нові знання та навички щодо впровадження ІТ-рішень у бізнес-процеси	Учасники навчання передають отримані знання та навички через проведення тематичних навчальних модулів у громаді за принципом «рівний-рівному». 20 представників МСП отримали нові знання та навички щодо впровадження ІТ-рішень у бізнес-процеси	Учасники навчання передають отримані знання та навички через проведення тематичних навчальних модулів у громаді за принципом «рівний-рівному». 20 представників МСП отримали нові знання та навички щодо впровадження ІТ-рішень у бізнес-процеси	40 представників МСП отримали нові знання та навички щодо впровадження ІТ-рішень у бізнес-процеси	50 представників МСП отримали нові знання та навички щодо впровадження ІТ-рішень у бізнес-процеси

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

1.6. проведення навчальних семінарів та тренінгів для бізнес-середовища громади	01.2023-12. 2025	Підготовка та проведення тематичних семінарів та тренінгів – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних семінарів та тренінгів – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних семінарів та тренінгів – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних семінарів та тренінгів – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних семінарів та тренінгів – на запит бізнесу	Підготовка та проведення тематичних семінарів та тренінгів – на запит бізнесу
1.7. Створення інвестиційного паспорту громади	01.2023-02.2025	Розроблено інвестиційний паспорт громади. Паспорт розміщено на офіційному сайті сільської ради	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази
1.8. Формування бази інвестиційних пропозицій громади "Greenfield" та «Browfield»	01.2023- з постійним оновленням	Проведено аналіз наявних вільних земельних ділянок та будівель/май майно комплексів. Сформовані інвестиційні пропозиції та розміщені на сайті сільської ради.	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази	Здійснюється оновлення бази

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

1.9. Розробка генеральних планів населених пунктів Снячів, Тисовець та Глибочок	01.2023-06.2025	Написання проектної заявки, прийняття рішення ради	Проведення процедур закупівель	Проведення аерофотозйомки	Рекогнастировка знімків та виготовлення планово-картографічних матеріалів 1:2000.	Тендер на розробку генеральних планів, громадські слухання	Погодження з відповідними службами та затвердження Генерального плану сесією сільської ради. Розміщення на офіційному сайті громади
1.10. Проведення нормативно-грошової оцінки земель	01.2025-06.2025	Прийняття рішення про оновлення нормативно-грошової оцінки	Проведення конкурсного відбору розробника із розроблення нормативно-грошової оцінки	Розроблення нормативно-грошової оцінки	Затвердження нормативно-грошової оцінки	Оновлена нормативно-грошова оцінка	Оновлена нормативно-грошова оцінка
1.11. Проведення інвентаризації земельних та водних ресурсів	06.2024-09.2025	Постійно проводиться інвентаризація земель щодо функціонального та цільового їх використання з метою реального оподаткування	Постійно проводиться інвентаризація земель щодо функціонального та цільового їх використання з метою реального оподаткування	Постійно проводиться інвентаризація земель щодо функціонального та цільового їх використання з метою реального оподаткування	Постійно проводиться інвентаризація земель щодо функціонального та цільового їх використання з метою реального оподаткування	Постійно проводиться інвентаризація земель щодо функціонального та цільового їх використання з метою реального оподаткування	Постійно проводиться інвентаризація земель щодо функціонального та цільового їх використання з метою реального оподаткування
1.12. Формування інформаційних площадок для можливості просування іміджу громади, промоції товарів власного виробництва	04.2023-12.2025	Розміщення інформаційних повідомлень, публікацій у ЗМІ. Участь у радіо та телепередачах. Розміщення проморолика	Розміщення інформаційних повідомлень, публікацій у ЗМІ. Участь у радіо та телепередачах. Виготовлення проморолика про економічний	Розміщення інформаційних повідомлень, публікацій у ЗМІ. Участь у радіо та телепередачах. Просування проморолика про економічний	Розміщення інформаційних повідомлень, публікацій у ЗМІ. Участь у радіо та телепередачах. Просування проморолика про	Розміщення інформаційних повідомлень, публікацій у ЗМІ. Участь у радіо та телепередачах. Просування проморолика про економічний	Розміщення інформаційних повідомлень, публікацій у ЗМІ. Участь у радіо та телепередачах. Просування проморолика про

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади*

		про громаду в Інтернет – ресурсах.	потенціал громади та його просування.	потенціал громади	економічний потенціал громади	потенціал громади	економічний потенціал громади
1.13.Запровадження ГІС-системи: - містобудівний - земельний - адресний реєстр - база інвестиційних пропозицій	05.2023-05.2024	Встановлення спеціально-програмного забезпечення	Наповнення бази даних	Упорядкування адресної частини будівель та земельних ділянок	Реальне оподаткування земельних ресурсів та нерухомого майна	Реальне оподаткування земельних ресурсів та нерухомого майна	Реальне оподаткування земельних ресурсів та нерухомого майна
1.14.Створення та забезпечення функціонування центру професійного та креативного розвитку молоді (як частина регіональної мережі) На основі створених фахових майстерень: - столярно-слюсарна - швейна	01.2023-12. 2025	Розроблення та за твердження положення про створення Центру професійного та креативного розвитку на базі Великокучурівського ЗЗСО І-ІІІ ст. імені В.БУЗЕНКА	Ведення додаткових штатних одиниць для забезпечення належного функціонування Центру	Проведення уроків з трудового навчання для учнів Великокучурівського ЗЗСО , проведення методичних засідань педагогів із залученням учнів інших закладів громади	Організація гурткової роботи поза урочний час для залучення всіх бажаючих підлітків громади в тому числі ВПО	Можливість отримання послуги на платній жителів громади користування станками	400 учнів отримають початкові навички у швейній та столярно-слюсарній справі, які зможуть за бажанням продовжити навчання у вище-професійних закладах.
1.15. Функціонування інтерактивної площадки «Клуб молодого підприємця»	01.2023-12.2025	Проведення заходів для молоді на базі Центру економічного зростання громади. Щомісячно проведення як мінімум 4 заходи	Проведення заходів для молоді на базі Центру економічного зростання громади. Щомісячно проведення як мінімум 4 заходи із залученням не менше 50 осіб	Проведення заходів для молоді на базі Центру економічного зростання громади. Щомісячно проведення як мінімум 4 заходи	Проведення заходів для молоді на базі Центру економічного зростання громади Щомісячно проведення як мінімум 4 заходи	Проведення заходів для молоді на базі Центру економічного зростання громади Щомісячно проведення як мінімум 4 заходи	Проведення заходів для молоді на базі Центру економічного зростання громади Щомісячно проведення як мінімум 4 заходи

*План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади*

		із залученням не менше 50 осіб		із залученням не менше 60 осіб	із залученням не менше 60 осіб	із залученням не менше 70 осіб	із залученням не менше 70 осіб
2.1. Впровадження системи поводження з твердими побутовими відходами (роздільний збір ТПВ, централізований вивіз ТПВ)	01.2023-10.2025	Проведення роз'яснювальної роботи з мешканцями громади. Облаштування майданчиків для роздільного збору сміття в усіх населених пунктах громади	Облаштування додаткових майданчиків для роздільного збору сміття (за потреби, звернення бізнесу, жителів). Запровадження співпраці з підприємцями - переробниками вторсировини	Налагоджена робота в сфері поводження з твердими побутовими відходами	Налагоджена робота в сфері поводження з твердими побутовими відходами	Налагоджена робота в сфері поводження з твердими побутовими відходами	Налагоджена робота в сфері поводження з твердими побутовими відходами
2.2. Закупівля техніки для КП «ВК-Сервіс»	01.2023-10.2025	Придбання автотранспорту для швидкого реагування бригади працівників благоустрою (снігові замети, обвалені дерева тощо)	Придбання сміттевоза для вивезення ТПВ та сміття	Поновлення складу ручної техніки (мотокоси, бензопили, гілкорізи тощо)	Придбання іншої техніки для розширення спектру надання послуг КП	Придбання іншої техніки для розширення спектру надання послуг КП	Придбання іншої техніки для розширення спектру надання послуг КП
2.2. відновлення ботанічної пам'ятки природи заповідника «Тисів яр»	01.2023-10.2025	Рішення ради про початок відновлення пам'ятки	Написання проектної заявки для участі у МТД	Розробка ПКД, її експертиза затвердження та погодження	Вибір підрядників та початок робіт	Проведення будівельно-монтажних робіт	Початок функціонування відновленого «Тисового яру»
2.3. Створення рекреаційних зон в селах громади		Рішення ради, розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт

**План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади**

3.1.Проведення екологічних уроків у школах та закладах дошкільної освіти	03.2023-12.2025	Підвищення рівня екологічної свідомості громадян починаючи з дітей та молоді	Підвищення рівня екологічної свідомості громадян починаючи з дітей та молоді	Підвищення рівня екологічної свідомості громадян починаючи з дітей та молоді	Підвищення рівня екологічної свідомості громадян починаючи з дітей та молоді	Підвищення рівня екологічної свідомості громадян починаючи з дітей та молоді	Підвищення рівня екологічної свідомості громадян починаючи з дітей та молоді
3.2.Покращення технічної оснащеності шкіл громади	03.2023-12.2025	Написання проектної заявки		Завершення будівництва нового навчального корпусу Тисовецького ЗЗСО			
3.4.Диверсифікація діяльності закладів культури	03.2024-12.2025						
3.5.Реставрація пам'яток культури	06.2023-12.2025	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт
3.6.Створення концепції надання соціальних послуг особам, що потребують додаткової уваги	06.2023-12.2023		Розробка та затвердження рішенням сесії концепції надання соціальних послуг особам, що потребують додаткової уваги				
3.7.Будівництво сучасних спортивних майданчиків в населених пунктах громади	05.2023-12.2025	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт	Здача в експлуатацію спортивних майданчиків	Розробка ПКД, її експертиза та затвердження	Вибір підрядників. Проведення будівельно-монтажних робіт	Здача в експлуатацію спортивних майданчиків

Додатки:

Додаток А. Розпорядження про створення робочої груп для розробки Плану місцевого економічного розвитку та її персональний склад

Додаток Б. Таблиці

***План місцевого економічного розвитку
Великокучурієвської сільської територіальної громади***

Додаток А.Розпорядження про створення робочої групи з розробки

УКРАЇНА ВЕЛИКОКУЧУРІВСЬКА СІЛЬСЬКА РАДА ЧЕРНІВЕЦЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ РОЗПОРЯДЖЕННЯ

№ 240

від 30 грудня 2022 року

Про створення робочої групи з розробки оновленого Плану економічного розвитку Великокучурівської сільської об'єднаної територіальної громади

Відповідно до статті 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», для забезпечення виконання угоди у рамках Ініціативи «Мери за економічне зростання», з метою належної організації діяльності з розробки оновленого Плану економічного розвитку Великокучурівської сільської об'єднаної територіальної громади ,

1.Створити робочу групу з розробки оновленого Плану економічного розвитку Великокучурівської сільської об'єднаної територіальної громади у наступному складі:

Голова комісії – Галан Ігор Дмитрович, заступник сільського голови з питань виконавчої діяльності ради.

Заступник голови комісії - Верденюк Георгвій Петрович, начальник відділу земельних відносин, архітектури та містобудування сільської ради.

Секретар комісії-Цуркан Марія Іванівна – секретар сільської ради.

Члени комісії:

Вашук Світлана Дмитрівна – староста сіл Снячів та Глибочок;

Коваль Василь Лазарович – староста села Тисовець;

Домітрюк Ганна Василівна- начальник Фінансового відділу сільської ради;

Цуркан Дмитро Миколайович – заступник сільського голови з питань житлово-комунального господарства сільської ради;

Настасійчук Людмила Дмитрівна – депутат сільської ради;

Сушинський Ігор Іванович – непрацюючий, житель села Великий Кучурів;

Цікал Ганна Іванівна – приватний підприємець;

Мацко Дмитро Назарович – житель села Снячів;

2.Затвердити Положення про робочу групу, що додається.

3.Контроль за виконанням даного розпорядження залишаю за собою.

Сільський голова

Василь ТОДЕРЕНЧУК

ДОДАТОК Б. ТАБЛИЦІ ДО ПЛАНУ

Таблиця 4: Класифікація за видами економічної діяльності

	Усього, одиниць	У тому числі			
		підприємства		ФОПи	
		одиниць	% до загальної кількості	одиниць	% до загальної кількості
Усього	683	33	4,8	650	95,2
у тому числі	-	-	-	-	-
сільське, лісове та рибне господарство	32	10	31,3	22	68,8
Промисловість	11	4	36,4	7	63,6
Будівництво	33	6	18,2	27	81,8
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	375	4	1,1	371	98,9
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	77	2	2,6	75	97,4
тимчасове розміщування й організація харчування	2	-	-	2	100,0
інформація та телекомунікації	6	1	16,7	5	83,3
фінансова та страхова діяльність	2	0	0,0	2	100,0
операції з нерухомим майном	17	2	11,8	15	88,2
професійна, наукова та технічна діяльність	-	-	-	-	-
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	10	-	-	10	100
Освіта	-	-	-	-	-
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	9	2	22,2	7	77,8
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	5	1	20	4	80
надання інших видів послуг	104	1	1	103	99

Таблиця 5: Розподіл компаній приватного сектору за чисельністю та видами діяльності

Види економічної діяльності	Кількість та % компаній								
	Усього	Мікро		Малі		Середні		Великі	
		одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%	одиниць	%
сільське, лісове та рибне господарство	32	28	87.5	4	12.5	-	-	-	-
промисловість	11	10	90.9	1	9.1	-	-	-	-
будівництво	33	30	90.9	3	9.1	-	-	-	-
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	375	372	99.2	3	0.8	-	-	-	-
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	77	76	98.7	1	1.3	-	-	-	-
тимчасове розміщування й організація харчування	2	2	100	-	-	-	-	-	-
інформація та телекомунікації	6	6	100	-	-	-	-	-	-
фінансова та страхова діяльність	2	2	100	-	-	-	-	-	-
операції з нерухомим майном	17	17	100	-	-	-	-	-	-
професійна, наукова та технічна діяльність	-	-	-	-	-	-	-	-	-
діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування	10	10	100	-	-	-	-	-	-
освіта	-	-	-	-	-	-	-	-	-
охорона здоров'я та надання соціальної допомоги	9	9	100	-	-	-	-	-	-
мистецтво, спорт, розваги та відпочинок	5	4	98.7	1	1.3	-	-	-	-
надання інших видів послуг	104	104	100	-	-	-	-	-	-
Разом:	683	670	98,1	13	1,9	-	-	-	-

Таблиця 6: Оцінка співпраці на місцевому рівні

Назва та/або функція (сфера/тема якої вона стосується)	Залучені інституції/ особи	Досягнення (тут також потрібно вказати, яким чином вона здійснюється: наприклад, на етапі планування, реалізації проєктів, надання послуг, на постійній основі або періодично/ разово)	Оцінка: корисно чи не корисно
Обговорення встановлення ставок місцевих податків	Депутати сільської ради, підприємці, члени виконкому сільської ради, жителі громади, місцева рада підприємців	Обговорення на етапі планування	Корисно
Обговорення правил благоустрою громади	Депутати сільської ради, підприємці, члени виконкому сільської ради, місцеві мешканці	Обговорення на етапі планування та затвердження//внесення змін	Корисно
Обговорення Планів соціально-економічного розвитку громади, інших програм у громаді	Депутати сільської ради, підприємці, члени виконкому сільської ради, місцеві мешканці	Обговорення на етапі планування та затвердження//внесення змін	Корисно
Громадські слухання: питання життєдіяльності громади	Сільська рада, депутати, місцевий бізнес та мешканці	Здійснюються на постійній основі: щомісяця, в останню п'ятницю	Корисно
Соціальне партнерство	Приватні підприємці, місцева рада підприємців	Участь підприємців у програмі соціальних заходів, урочистих подій в житті громади	Корисно

Таблиця 7: Галузі (та підгалузі) з перспективою зростання та їхні проблеми

Галузь зростання (підгалузь)	Основні проблеми, вирішити які можна за допомогою послуг з підтримки бізнесу
Виготовлення вікон, дверей та меблів	Допомога із збутом: промоція; муніципальні замовлення
Розвиток садівництва на базі науково-дослідної станції «Яблунівка»	Допомога із збутом : Надання торговельних площ на ринках громади для продажу продукції, зокрема, саджанців та фруктів та промоція даної послуги для мешканців м. Чернівці та області

<i>Виготовлення свічок та весільних прикрас</i>	Допомога із збутом : Надання торговельних площ на ринках громади для продажу продукції та промоція даної послуги для мешканців м. Чернівці та області
<i>Розвиток рекреаційно-відпочинкового напрямку</i>	Виділення земельних ділянок даного цільового призначення, оформлення необхідних дозвільних документів
<i>Поводження з ТПВ</i>	Роздільний збір сміття та подальша реалізація вторсировини

Таблиця 8: Правові та інституціональні умови

Встановлені проблеми в сфері регулювання	Високий/низький негативний вплив	Основний регулюючий орган	Можливість пом'якшення / поліпшення на місцевому рівні (докладно)
<i>Тіньова економіка, ухилення від сплати податків</i>	Негативний вплив	Міністерство соціальної політики, Державна служба з питань праці, ДФС	Проведення роз'яснювальної роботи з підприємцями та жителями громади щодо необхідності реєстрації найманої праці, обов'язкового отримання фіскальних чеків (особливо на підакцизні товари)
<i>Складності в оформленні земельних ділянок Держгеокадастром</i>	Високий негативний вплив	Держгеокадастр, Міністерство агропромислового розвитку	Вплив відсутній
<i>Недосконалість та часта зміна податкового законодавства</i>	Середній вплив	Верховна рада, ДФС	Вплив відсутній
<i>Висока вартість приєднання об'єктів генерації та споживачів до локальних електричних мереж – обленерго, що знищує малий і середній бізнес, заважає залученню інвестицій</i>	Негативний вплив	Національна комісія, що здійснює регулювання ринку енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП)	Вплив відсутній
<i>Віддаленість органу ДФС</i>	Середній вплив	Обласна ДФС, ОМС	Створення консультаційного пункту ДФС на базі громади
<i>Відсутність Генерального плану у громаді</i>	Високий вплив	ОМС	Сільська рада може і має розробити та затвердити Генеральний план забудови
<i>Складні умови ведення бізнесу на стартовому етапі</i>	Середній вплив	ДФС, ОМС	Прийнято рішення про місцеві податки і збори, враховуючи пропозиції підприємців прийнято рішення про зниження єдиного податку на 5%.

			<p>Погодження зручного режиму роботи, враховуючи пропозиції підприємців.</p> <p>Встановлення мінімальної орендної плати за земельні ділянки на початковому етапі підприємницької діяльності .</p>
--	--	--	---

Таблиця 9: Потреби приватного сектору у земельних ресурсах та інфраструктурі

Виражені потреби приватного сектору за типом інфраструктури	Існуючі умови задоволення потреб в цьому сегменті	Можливі потреби в майбутньому (протягом 6 років)
<i>Мікрокомпанія або індивідуальний підприємець (майстерня) – з площами спільного користування або без них</i>	Частково наявні приміщення, в тому числі і приватні.	Розроблення проектів, будівництво офісів промислових структур.
<i>Офісні приміщення – з площами спільного користування або без них</i>	Офісні приміщення відсутні. Можливе перепрофілювання з проведенням реконструкції приміщень соціальної та культурної сфери, які вивільняються.	Потреба в будівництві нових офісних центрів
<i>Бізнес-інкубатор (<10 стартапів /мікрокомпаній; >10 стартапів/мікрокомпаній)</i>	Може бути використано частина приміщення будинку культури с. Великий Кучурів	Потреба додаткових площ.
<i>Бізнес/індустріальний парк</i>	Відсутні необхідні земельні ділянки	Розвиток промислових підприємств та інженерних комунікацій.
<i>Науковий/технологічний парк</i>	Відсутні передумови для створення	

Таблиця 10: Ситуація з кваліфікованою робочою силою

Галузь (Відповідно до Таблиці 1)	Поточна ситуація з кваліфікованою робочою силою (наприклад, значна кількість/невелика нестача/невідповідність /перевищення попиту)	Прогнозована ситуація у майбутньому (наприклад, значна кількість/невелика нестача/невідповідність /перевищення попиту)	Можливі напрямки дій
<i>сільське, лісове та рибне господарство</i>	Значна нестача	Невелика нестача	Проведення короткотермінових курсів підвищення кваліфікації, звернутися до кабміну про внесення

**План місцевого економічного розвитку
Великокучурієської сільської територіальної громади**

			змін до законодавства щодо бронювання працівників від призову ЗСУ
Промисловість	Невелика нестача	Значна кількість	Проведення короткотермінових курсів підвищення кваліфікації
Будівництво	Значна кількість (внаслідок низьких заробітних плат)	Значна кількість	Підвищення рівня оплати праці на підприємствах звернутися до кабміну про внесення змін до законодавства щодо бронювання працівників від призову ЗСУ
оптова та роздрібна торгівля; ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів	Значна кількість	Значна кількість	Підвищення фахового рівня; підвищення рівня оплати праці звернутися до кабміну про внесення змін до законодавства щодо бронювання працівників від призову ЗСУ
транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність	Значна кількість	Значна кількість	Підвищення фахового рівня; підвищення рівня оплати праці звернутися до кабміну про внесення змін до законодавства щодо бронювання працівників від призову ЗСУ
тимчасове розміщення й організація харчування	Невелика кількість	Невелика кількість	Підвищення фахового рівня; підвищення рівня оплати праці
інформація та телекомунікації	Перевищення попиту	Незначне перевищення попиту	
фінансова та страхова діяльність	—	—	
операції з нерухомим майном	Невелика кількість	Невелика кількість	
професійна, наукова та технічна діяльність	—	—	

<i>діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування</i>	Невелика кількість	Невелика кількість	звернутися до кабміну про внесення змін до законодавства щодо бронювання працівників від призову ЗСУ
<i>Освіта</i>	Перевищення попиту	Значна кількість	Перекваліфікація фахівців в професії інших галузей
<i>охорона здоров'я та надання соціальної допомоги</i>	Перевищення попиту	Перевищення попиту	Перекваліфікація фахівців
<i>мистецтво, спорт, розваги та відпочинок</i>	Невелика кількість	Значна кількість	Співпраця з профільними навчальними закладами (Чернівецький університет, торгівельно-економічний інститут)

Таблиця 11: Як місцевість сприймається її мешканцями

<i>Позитивні аспекти, очевидні сильні сторони нашої місцевості на думку мешканців</i>	<i>Ступінь важливості (1-5)</i>	<i>Негативні аспекти, очевидні СЛАБКІ сторони нашої місцевості на думку мешканців</i>	<i>Ступінь важливості (1-5)</i>
Вигідне географічно-територіальне розташування, близько обласного центру – Чернівців	4	Недостатнє фінансування і підтримка інфраструктури населених пунктів громади	4
Наявність автомобільних доріг державного значення	2	Незадовільний стан окремих автомобільних доріг державного та комунального значення	4
Позитивна демографічна динаміка	5	Низька якість управління у різних сферах	5
Відсутність забруднюючих промислових підприємств	2	Не всі підприємці, що працюють на території громади, зареєстровані та платять податки	5
Значний обсяг надходження коштів від трудових мігрантів із-за кордону	5	Відсутність інституції підтримки бізнесу	3
Наявність кваліфікованих трудових ресурсів	4	Відсутність централізованої системи водопостачання та водовідведення на території громади	3
Значний туристичний, історико-культурний та природно-рекреаційний потенціал	4	Нерозвинений туристичний потенціал, відсутність агротуристичних господарств, низький рівень інфраструктурних комунікацій у рекреаційних зонах	3

Повна газифікація населених пунктів громади	3		
<i>Можливі дії, легкі для втілення</i>			<i>Під керівництвом</i>
Участь у програмах транскордонної співпраці			Сільська рада, громадські організації
Розвиток сільського туризму, який доступний для туристів і вигідний для самих жителів, а також не потребує значних інвестицій			громадські організації, сільська рада
Розвиток мережі системи поводження з ТПВ			Сільська рада КП «ВК-Сервіс» жителі громади, МСП